

<http://physicsweb.org/article/news/9/6/11>

2005/06/17

ساختن - حالت‌ها ی درگیر

یک گروه فیزیک‌پیشه در ایالات متحده راه ساده‌ای برای درگیرکردن کودیت‌ها نمایش داده‌اند. همان طور که یک بیت کوانتمی (یا کوبیت) می‌تواند هم‌زمان در دو حالت مختلف باشند، یک کودیت می‌تواند هم‌زمان در d حالت مختلف باشد. مالکم اُسالیوان-هیل [۱] و هم‌کاران^۱ ش از دانش‌گاه راچستیر [۲] با فتون حالت‌ها ی کودیتی ی $3 = d$ و $6 = d$ ساخته‌اند. این نتایج در رمزنگاری ی کوانتمی کاربرد خواهد داشت [۳].

در کامپیوترها ی سنتی اطلاعات به شکل بیت ذخیره می‌شود، و بیت می‌تواند مقدار ۰ یا ۱ بگیرد. اما این که فتون‌ها و دیگر ذره‌ها ی کوانتمی می‌توانند هم‌زمان در دو حالت مختلف (مثلًا حالت‌ها ی قطبش - افقی و عمودی) باشند به علم جدید فرآوری اطلاعات کوانتمی انجامیده است. با گذار از حالت‌ها ی دو بعدی ی کوبیت به حالت‌ها ی بیشتر تر بعدی ی کودیت، ذره‌ها می‌توانند اطلاعات ی از این هم بیشتر حمل کنند و به این ترتیب مثلًا در کاربردها ی رمزنگاری ی کوانتمی امنیت در برابر استراق سمع بیشتر می‌شود.

اسالیوان-هیل و هم‌کاران^۱ اول یک باریکه‌ی لیزر فرابینفس را به یک بلور با ویژه‌گی‌ها ی اپتیکی ی غیرخطی تاباندند. این بلور گاه ی یک فتون فرابینفس را به یک زوج فتون - فروسخ - درگیر می‌شکند. درگیری یعنی ویژه‌گی‌ها ی فتون‌ها (مثلًا قطبش‌شان) بسیار بیش از آن چه در فیزیک کلاسیک ممکن است هم‌بسته‌اند. مثلًا می‌شود فتون‌ها را چنان درگیر کرد که اگر یک ی از آن‌ها قطبش - دایره‌ای ی ساعت‌گرد داشته باشد، دیگری حتماً در حالت قطبش - دایره‌ای ی پاد ساعت‌گرد باشد. گروه راچستیر تکانه ی فتون‌ها را درگیر کرد، که به این خاطر مکان این فتون‌ها در

فضا ي واقعی هم درگیر می شود. این مکان را آشکارگر می سنجد. آنها نشان دادند در آزمایش شان فتوون‌ها می‌توانند در یک ی از شش حالت تکانه یا مکان (نقطه) باشند. آنها می‌گویند با آرایه‌های آشکارگر بزرگ‌تر می‌توانند تعداد حالت‌ها را به 16 افزایش دهند.

اسالیوان - هیل به فیزیکس وب [4] گفت: " قبلاً هم با روش‌ها ی گوناگونی کودیت‌ها ی درگیر ساخته بودند. جذابیت روش ما در این است که ساده و قابل مقیاس‌شدن است. ما با اپتیک ساده ی تصویربرداری بیرون لاک کار می‌کنیم و بر خلاف آزمایش‌ها ی قبلی به تمام‌نگاریا پای‌داری ی تداخل‌سنجه نیاز نداریم." این گروه بنا دارد کاربرد درگیری نقطه‌ای را در یک سیستم رمزنگاری ی کوانتی نمایش دهد. اسالیوان - هیل می‌افزاید: " ضمناً می‌خواهیم ایده‌ها یمان را برا ی ساختن حالت‌ها ی با بعدیزیاد با استفاده از متغیرها ی دیگری مثل انرژی و زمان هم به کار ببریم."

- [1] Malcolm O'Sullivan-Hale
- [2] University of Rochester
- [3] Physical Review Letters **94** 220501
- [4] PhysicsWeb